ci time

Odborný analytický měsíčník

KVĚTEN 2016
ČÍSLO 5, ROČNÍK VI.
WWW.CICAR.CZ
ZDARMA

Jsme ve válce!

obsah

4 | 3. světová válka již začala

ROZHOVOR | TÉMA O schopnostech vlád odhalovat teroristy, migrační krizi, nebezpečí volného pohybu osob a o ruské propagandě s Michaelem Chertoffem, bývalým americkým ministrem pro vnitřní bezpečnost, a prof. Boazem Ganorem, zakladatelem a výkonným ředitelem International Institute for Counter-Terrorism z Izraele.

Rozhovor s Michaelem Chertoffem a Boazem Ganorem

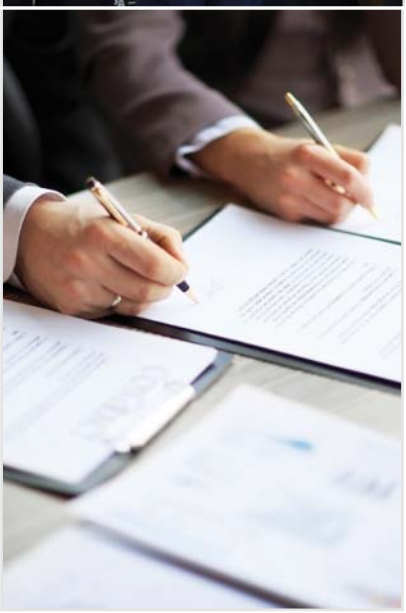

8 | Zákon o registru smluv – vhled do úpravy

ANALÝZA | TÉMA Dnem 1. 7. 2016 nabývá účinnosti podstatná část – v našich podmínkách zcela nové – úpravy registru smluv. Nová instituce, založená na povinném uveřejňování smluv uzavíraných osobami či orgány náležejícími do veřejného sektoru, má doplnit spektrum nástrojů zajišťujících dodržování zásad nakládání s veřejnými prostředky.

Autor Václav Pilík

CI Time

Odborný analytický měsíčník

Číslo 5

Ročník VI.

Květen 2016

Vydává

CI Consult & Research, s.r.o.,

ve spolupráci s vysokou školou

CEVRO Institut

IČ: 24772461

Jungmannova 29/19,

110 00 Praha 1, Nové Město

Kontakty

Telefon: 224 054 087

www.cicar.cz, citime@cicar.cz

Redakce

Šéfredaktor

Josef Šíma

Odborní konzultanti redakce

Ivan Langer, Ladislav Mrklas

Tajemnice redakce

Petra Viktorová

Art director

Ivo Kubát (Multimedia Atelier)

Stálí spolupracovníci

Milan Cabrnoch, Jiří Frgal, Jakub Kříž, Aleš Kučera, Daniel Kunštát, Pavol Minárik, Jaroslav Salivar, Harald Scheu, Jiří Šedivý, Petr Valenta, Alexandr Vondra

Fotografie

1, 8 fotolia.com

Jazyková korektura

4JAN Public Relations, s.r.o.

Registrace MK ČR E 19998,

ISSN 1804-8099

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou další číslo analytického měsíčníku CI Time, ve kterém přinášíme rozhovor se dvěma význačnými odborníky na mezinárodní bezpečnost, kteří zavítali na půdu vysoké školy CEVRO Institut, Michaelem Chertoffem, bývalým americkým ministrem pro vnitřní bezpečnost, a zakladatelem poradenské firmy The Chertoff Group prof. Boazem Ganorem, zakladatelem a výkonným ředitelem International Institute for Counter-Terrorism z Izraele.

Dále nabízíme text JUDr. Václava Pilíka, Ph.D., člena katedry soukromého práva na vysoké škole CEVRO Institut, v němž autor představuje svůj pohled na nové úpravy registru smluv, jež nabývají účinnosti 1. 7. 2016.

Přejeme Vám příjemné čtení!

Josef Šíma,
rektor vysoké školy CEVRO Institut
a šéfredaktor

Ivan Langer,
zakladatel společnosti
a odborný konzultant redakce

Ladislav Mrklas,
zakladatel společnosti
a odborný konzultant redakce

3. světová válka již začala

O schopnostech vlád odhalovat teroristy, migrační krizi, nebezpečí volného pohybu osob a o ruské propagandě s Michaelem Chertoffem, bývalým americkým ministrem pro vnitřní bezpečnost, a prof. Boazem Ganorem, zakladatelem a výkonným ředitelem International Institute for Counter-Terrorism z Izraele.

Rozhovor vedl **JIŘÍ Š. CIESLAR**

Teroristické útoky v Paříži a v Bruselu zastihly Evropskou unii nepřipravenou. Přesto, podařilo se nám na tyto hrozby úspěšně zareagovat?

Boaz Ganor: Evropská unie čelí vážným problémům. Teroristické útoky, které se u vás staly, bohužel nebudou poslední. Domnívám se, že představitelé Evropské unie i jednotlivých zemí by měli změnit způsob uvažování nad evropskou bezpečností. Jedna z věcí, která je zcela zásadní, je otázka Schengenu. Pokud nemáte kontroly na hranicích v rámci Unie, čelíte zvýšené hrozbě průniku teroristů. Hrozba, které Evropská unie i nadále čelí, si změnu uvažování opravdu zaslouží. Druhou věcí je přístup k imigrační krizi. Zdá se mi, že Unie zatím nenašla ten správný, vyrovnaný přístup mezi nutnou pomocí těm, kteří opravdu potřebují azyl, a těmi, kteří se do Evropy snaží dostat z jiných, především ekonomických důvodů. Evropa nemůže zůstat otevřená komukoli, kdo se do ní chce dostat! Myslím, že účinným řešením by bylo vytvoření bezpečných zón přímo v zemích, kde probíhají konflikty, tedy v severní části Sýrie a Iráku.

Michael Chertoff: Nedůvěra vůči řešení současných hrozeb, které Evropská unie čelí ze strany partnerů, nezmizí, dokud bude v rámci členských států Unie volný pohyb osob. Je třeba rozhodné a rychlé akce tak, aby se pohyb imigrantů v rámci Evropy dostal pod kontrolu.

V rámci přednášky jste, pane Chertoffe, zmínil několik nástrojů, které USA po útocích 11. září začaly využívat a které pomohly předejít dalším teroristickým útokům na americké půdě. Zvláště použití a analýzu metadat. Zaostává v tomto směru Evropská unie?

Michael Chertoff: Domnívám se, že také evropské země sbírají a vyhodnocují všemožná data. Viděli jsme to i po útocích v Paříži. Ale to není podstata toho, s čím jsme přišli my v USA, když jsem byl v úřadě. Klíčovou věcí je sbírat a vyhodnocovat data ještě před tím, než k teroristickému útoku dojde. Dělali jsme si analýzu, z které jasně vyplynulo, že pokud bychom programy na analýzu metadat používali v době, která předcházela útokům z 11. září, byli bychom bývali schopni te-

PRAVDA JE, ŽE UŽ JSME **UPROSTŘED 3. SVĚTOVÉ VÁLKY.**

Ale zcela odlišné války. Jedná se o válku konceptů. Čelíme totiž válce náboženství. Nejde však o střet mezi náboženstvími, nýbrž o konflikt uvnitř náboženství a dopady na náboženství další.

BOAZ GANOR

- vědecký pracovník Davisova centra na Harvard University;
- je zakladatelem a výkonným ředitelem International Institute for Counter-Terrorism v izraelské Herzliji;
- je členem izraelské Národní komise pro vnitřní bezpečnost;
- přednáší o terorismu na kurzech pro vrchní velení izraelských ozbrojených sil i pro mnoho dalších institucí po celém světě.

roristy odhalit ještě před útokem. Čili co chci říci, sběr dat je jedna věc, ale správná metoda analýzy je zcela zásadní.

Úvahy o zřízení celoevropské tajné služby jsou nejspíš z říše snů. Podstatou tedy zatím zůstává důvěra a schopnost spojenců vzájemně si předávat informace. Panuje taková důvěra i mezi USA a Evropskou unií?

Michael Chertoff: Důvěra k našim evropským spojencům je vysoká. Když jsem zastával úřad ministra pro vnitřní bezpečnost, spolupráce s většinou evropských zemí byla na dobré úrovni. Problémem je, že některé země mají odlišné právní zásady a odmítají některá data vůbec shromažďovat nebo se o ně dělit. Nastavení správného vzorce pro předávání informací tak, aby zároveň nebyly porušovány zákony daných zemí, je složité, ale lze toho dosáhnout.

Teroristické útoky v Paříži a Bruselu jako by zakryly i další hrozby, kterým Evropská unie čelí, ať už jde o agresivní politiku Ruska nebo hrozbu odchodu Británie z Unie.

Michael Chertoff: Rusko záměrně působí problémy a snaží se destabilizovat Evropskou unii a vzájemnou solidaritu mezi členskými zeměmi. A samozřejmě těží z uprchlické krize. Pro mě je nepochopitelná velká míra sympatií části obyvatelstva střední a východní Evropy k Rusku. Země, které byly Sovětským svazem v minulosti okupovány, jako by ztrácely náhled na realitu a nechávají se masírovat ruskou propagandou.

PRO MĚ JE NEPOCHOPITELNÁ **VELKÁ MÍRA SYMPATIÍ** části obyvatelstva střední a východní Evropy k Rusku.

Obecně myslím, že západ trochu zapomněl na svou nedávnou minulost a hrozby, kterým čelil. To by se mělo změnit.

Další významný host, který vystoupil na půdě vysoké školy CEVRO Institut, geopolitický stratég George Friedman, ve své nové knize varuje Evropu, že uplynulo sto let od vypuknutí 1. světové války a další je už na obzoru. Vidíte současný vývoj podobně pesimisticky?

Boaz Ganor: Proč se nebavíme o něčem optimističtějším?! Pravda je, že už jsme uprostřed 3. světové války. Ale zcela odlišné války. Nemyslím si, že by mělo dojít celosvětově k nějakým velkým válečným konfliktům, jak je známe z minulosti, ve kterých se střetávaly velké armády. Jedná se o válku konceptů. Čelíme totiž válce náboženství. Nejde však o střet mezi náboženstvími, nýbrž o konflikt uvnitř náboženství a dopady na náboženství další. Není to problém jen jednoho kontinentu, jde o globální válku.

Troufnete si předpovědět vývoj v Evropské unii v následujícím desetiletí? Udrží se Unie pohromadě?

MICHAEL CHERTOFF

- byl druhým americkým ministrem pro vnitřní bezpečnost ve vládě George Bushe;
- v tomto období se podílel na vyšetřování napojení útočníků z 11. září na organizaci al-Káida a pracoval na posílení sdílení informací mezi FBI a státními a místními úřady;
- po odchodu z politiky v roce 2009 spoluzaložil poradenskou firmu The Chertoff Group zaměřenou na bezpečnostní konzultace a řízení rizik.

Boaz Ganor: Pocházím ze země proroků a v hebrejštině říkáme, že byste si nikdy neměli hrát na proroky. Takže opravdu netuším, co se stane. Je však jasné, že Evropská unie za deset let bude zcela jinou Evropskou unií, než jak ji známe dnes. Evropská unie čelí zásadním výzvám a myslím, že doktrína, jak k těmto výzvám přistupovat, se bude měnit. Změní se i hodnoty, na kterých sama Unie stojí, a to proto, aby mohla Unie přežít a efektivně se s problémy vyrovnat.

Zákon o registru smluv – vhled do úpravy

Dnem 1. 7. 2016 nabývá účinnosti podstatná část – v našich podmínkách zcela nové – úpravy registru smluv. Nová instituce, založená na povinném uveřejňování smluv uzavíraných osobami či orgány náležejícími do veřejného sektoru, má doplnit spektrum nástrojů zajišťujících dodržování zásad nakládání s veřejnými prostředky.

VÁCLAV PILÍK | Autor je členem katedry soukromého práva vysoké školy CEVRO Institut

ÚPRAVA REGISTRU SMLUV

Uvedená úprava je předmětem zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv; dále také jen „ZoRS“). K jeho zařazení do českého právního řádu lze poznamenat, že s ním není spojena přímá novela stávajících právních předpisů (ať v podobě novelizujících ustanovení nebo tzv. doprovodného zákona) a není v něm obsaženo ani zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu.

Nový zákon je výsledkem poslanecké iniciativy a z pohledu vývoje záměru povinné publikace smluv uzavíraných veřejným sektorem představuje vlastně „druhý pokus“.[1]

Z hlediska legislativního řešení lze novou úpravu charakterizovat

- podobou samostatného zákona (nikoli zákona pouze novelizujícího dosavadní předpisy),[2]
- veřejnoprávní povahou (obligatorní publikací smluv se sleduje veřejný zájem),
- zásahem do soukromoprávních poměrů (s obligatorní publikací smluv jsou spojeny soukromoprávní důsledky, např. povinnost písemné formy nebo podmínka účinnosti a sankce zpětného zrušení).

Nad rámec legislativního řešení charakterizuje novou úpravu vydatný diskusně-polemický potenciál. Plně se projevil již v procesu přijímání ZoRS; značně intenzivně jej využívá i aktuálně projednávaný návrh první novely ZoRS.[3]

REGISTR SMLUV

Registr smluv je zřízen *„jako informační systém veřejné správy, který slouží k uveřejňování smluv podle tohoto zákona“* (§ 4 odst. 1 ZoRS).[4] Jeho správa se svěřuje Ministerstvu vnitra (§ 4 odst. 2 ZoRS). K jeho základním znakům patří bezplatný přístup dálkovým způsobem (§ 4 odst. 3 ZoRS).

Zároveň registr smluv *nenahrazuje* žádnou z již existujících veřejných evidencí, byť by jejím předmětem byly (také) smlouvy uzavírané osobami nebo orgány veřejného sektoru. Jinou věcí je, že splnění povinnosti uveřejnění smlouvy podle ZoRS může ve stanovených případech nahradit publikaci smlouvy uloženou jiným zákonem (srov. § 8 odst. 4 a 5 ZoRS).[5]

Patří se dodat, že registr smluv ve smyslu ZoRS nelze směšovat s dřívějším registrem smluv provozovaným na webu Ministerstva vnitra; tento starší registr nesplňuje parametry ZoRS, jde o zcela odlišnou evidenci.

UVEŘEJŇOVANÉ DOKUMENTY

Klíčovou (a vzdor deklaracím o jasnosti nové úpravy někdy i obtížnou – viz dále) otázkou nového zákona je rozsah uveřejňovaných dokumentů. V zásadě je dán třemi podmínkami:

1. Uveřejňují se smlouvy, přičemž povahu dokumentu jako smlouvy je třeba posoudit podle jeho skutečného obsahu a podstaty, nikoli podle názvu či jiných formálních znaků.
2. Soukromoprávní smlouvy se uveřejňují obecně (avšak s výjimkami); z veřejnoprávních smluv jen smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci.
3. Pro povinné uveřejnění je rozhodné, zda alespoň na jedné straně smlouvy stojí osoba nebo orgán uvedený v obsáhlém výčtu § 2 odst. 1 ZoRS.

K poslední podmínce dodejme, že výčet je jednou z možných metod vymezení v tomto článku tak zjednodušeně označených „osob a orgánů veřejného sektoru“. Tato metoda s sebou nese riziko mezer; zákonodárce jí však dal přednost před rizikem neostrých hranic obecného vymezení, což lze kvitovat jako rozumnou volbu. Po nabytí odložené účinnosti ustanovení § 6 a 7 ZoRS, která povinným uveřejněním podmiňují účinnost smlouvy a nesplnění povinného uveřejnění sankcionují zrušením smlouvy od počátku, se totiž ukáže být méně problematická situace, kdy zákonodárce určitou osobu nebo orgán ve výčtu opomněl (opomenutí lze *pro futuro* napravit novelou), než situace, kdy budou smluvní vztahy fatálně zasaženy mylným názorem stran, že dané smlouvy nepodléhají povinnému uveřejnění podle ZoRS.

---

1 Návrh přijatého zákona je obsahem sněmovního tisku č. 42 (VII. vol. obd.). Dřívější návrh zákona je obsahem sněmovního tisku č. 740 (VI. vol. obd.).

2 Tak byl koncipován – po slovenském vzoru – dřívější návrh.

3 Sněmovní tisk č. 699 (VII. vol. obd.).

4 Informační systémy veřejné správy upravuje obecně zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5 Tak např. uveřejněním smlouvy prostřednictvím registru smluv je splněna povinnost uveřejnění podle právní úpravy veřejných zakázek.

ČASOVÁ PŮSOBNOST

Povinné uveřejnění prostřednictvím registru smluv se vztahuje na smlouvy uzavřené 1. 7. 2016 a později (§ 10 první část ust. ZoRS).

Dopadá však i na starší smlouvy uzavřené před 1. 7. 2016, byla-li tohoto dne nebo později uzavřena dohoda, kterou se taková smlouva doplňuje, mění, nahrazuje nebo ruší. V takovém případě se s dohodou uveřejní i dotčená smlouva (§ 8 odst. 3 ZoRS).

NOVÝ ZÁKON
JE VÝSLEDKEM
poslanecké iniciativy a z pohledu vývoje záměru povinné publikace smluv uzavíraných veřejným sektorem představuje vlastně „druhý pokus".

VÝJIMKY Z UVEŘEJNĚNÍ

Vymezení smluv podléhajících povinnému uveřejnění prostřednictvím registru smluv je korigováno relativně složitým systémem výjimek (zčásti založeným také na výčtové metodě). Výjimky se liší způsobem vymezení (tzn. svou „konstrukcí") i rozsahem (tzn. mohou se týkat smlouvy jako celku nebo pouze její části).

Jako výjimky z povinného uveřejnění jsou výslovně označeny případy:

- informací, „*které nelze poskytnout při postupu podle předpisů upravujících svobodný přístup k informacím*" (§ 3 odst. 1 ZoRS).[6] Tato výjimka dopadá pouze na části smlouvy vymezených uvedenými informacemi,
- smluv uvedených v obsáhlém výčtu (§ 3 odst. 2 ZoRS), přičemž výjimky zde obsažené se různí formulací, rozsahem i věcnými důvody (popř. mírou přesvědčivosti takových důvodů). Tyto výjimky se týkají převážně smlouvy jako celku.

Z důležitých výjimek posléze uvedené skupiny budiž zmíněny alespoň výjimky pro „*smlouvu vzniklou v rámci právního jednání s fyzickou osobou, která jedná mimo rámec své podnikatelské činnosti*" [§ 3 odst. 2 písm. a) ZoRS], a „*smlouvu, jestliže výše hodnoty jejího předmětu je 50 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo nižší*" [§ 3 odst. 2 písm. i) ZoRS, hovoří se též o pravidlu *de minimis* nebo o *podlimitních smlouvách*].

Výjimkám lze připodobnit:

- ustanovení vylučující z osob a orgánů ve výčtu § 2 odst. 1 „*právnickou osobu založenou podle jiného než českého práva, která působí převážně mimo území České republiky*" (§ 2 odst. 2 ZoRS). Je-li však druhou stranou osoba, která do výčtu rovněž patří a která nemá citovanou povahu, povinnost uveřejnění prostřednictvím registru smluv je zachována,
- ustanovení o vyloučení některých metadat z důvodu ochrany obchodního tajemství (§ 5 odst. 6 ZoRS). Toto ustanovení se týká pouze metadat.

Jak již bylo naznačeno, některé výjimky nejsou prosty interpretačních a aplikačních nejasností. Například již určení, kdy právnická osoba „*působí převážně mimo území České republiky*" (§ 2 odst. 2 ZoRS), může být sporné; potom je třeba je „změřit", k čemuž právní úprava podrobnější návod již nedává. Jindy zákon vylučuje z povinného uveřejnění „*smlouvu, jejíž alespoň jednou smluvní stranou je obec, která nevykonává rozšířenou působnost, příspěvková organizace touto obcí zřízená nebo právnická osoba, v níž má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinovou účast*" [§ 3 odst. 2 písm. l) ZoRS], z čehož by bylo prostým jazykovým výkladem možno dovodit, že výjimka platí i tehdy, když druhou stranou smlouvy bude například stát či kraj; smysl výjimky byl však poněkud jiný (a sice ulehčit jen uvedeným subjektům, nikoli např. státu či krajům, od administrativy spojené s povinným uveřejňováním smluv).

„V POCHYBNOSTECH PRO UVEŘEJNĚNÍ" JAKO VÝKLADOVÝ PRINCIP?

Pod tíhou objevených nejasností na straně jedné a očekávání budoucích dopadů (ne)splnění povinného uveřejnění podle § 6 a 7 ZoRS na předmětnou smlouvu na straně druhé bývá doporučováno v pochybnostech smlouvu uveřejnit (zaslat k uveřejnění).

Nelze než souhlasit, že takový postup je z hlediska smluvních stran bezpečnější; z pragmatického hlediska jej lze dokonce doporučit. *Zároveň však nelze pominout, že z hlediska ústavní kautely zákonného základu ukládání povinností* (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), *včetně jejich dostatečného a nepochybného vymezení, je krajně nežádoucí stav, kdy právní úprava neadresuje povinnost jasně, a osoba potom takovou povinnost plní „pro svůj klid" v nejistotě, zda jí vázána je, či není.*

ZPŮSOB UVEŘEJNĚNÍ

Uveřejnění smlouvy prostřednictvím registru smluv je předmětem účelové definice § 5 odst. 1 ZoRS, podle něhož se jím rozumí „*vložení elektronického obrazu textového obsahu smlouvy v otevřeném a strojově čitelném formátu a rovněž metadat podle odstavce 5 do registru smluv*".

Elektronický obraz textového obsahu smlouvy lze chápat jako text, který svým obsahem a uspořádáním koresponduje uzavřené smlouvě (s výjimkou zákonem uloženého či umožněného znečitelnění některých částí) a ve kterém lze jednoduchým

6 Vedle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dále například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, nebo zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

způsobem vyhledávat slova či jejich řetězce (např. použitím funkce Ctrl+F). Konkrétní přípustné formáty dokumentů uvádí pouze Ministerstvem vnitra zpřístupněná metodika[7] (je otázkou, zda jejich úprava neměla být zákonem svěřena prováděcímu právnímu předpisu).

Metadata zahrnují základní identifikaci uveřejněné smlouvy co do stran, předmětu, ceny či hodnoty plnění a data uzavření (§ 5 odst. 5 ZoRS).

ZÁKON NA JEDNÉ STRANĚ **SLIBUJE**

přínos k legalitě a efektivitě nakládání s veřejnými prostředky; na druhé straně zasahuje praxi smluvních vztahů s tzv. veřejným sektorem.

Smlouva se zasílá k povinnému uveřejnění bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů od jejího uzavření (§ 5 odst. 2 věta první ZoRS). Zaslání se provádí na elektronickém formuláři uveřejněném správcem registru smluv na portálu veřejné správy do datové schránky zřízené správci registru smluv pro tento účel (§ 5 odst. 3 ZoRS). Správce registru smlouvu uveřejní bezodkladně po jejím doručení (§ 5 odst. 2 věta druhá před středníkem ZoRS). Do datové schránky, z níž mu byla smlouva zaslána, potom zašle potvrzení o uveřejnění (§ 5 odst. 4 věta první před středníkem ZoRS). Uveřejnění smlouvy, jakož i zaslání potvrzení o něm, se provádí zpravidla automatizovaně (§ 5 odst. 2 věta druhá za středníkem a odst. 4 věta první za středníkem ZoRS).

POVINNÉ SUBJEKTY

V praxi se lze občas setkat s nesprávným závěrem, že povinnost zaslat smlouvu k uveřejnění prostřednictvím registru smluv má pouze osoba nebo orgán uvedené ve výčtu § 2 odst. 1 ZoRS. Podle § 5 odst. 2 *i.p.* ZoRS však smlouvu k uveřejnění zasílá „*[o]soba uvedená v § 2 odst. 1 nebo smluvní strana smlouvy*“. Povinnost a odpovědnost za splnění povinného uveřejnění se tudíž adresují stranám společně. *Výčet osob a orgánů v § 2 odst. 1 ZoRS tak slouží identifikaci smluv podléhajících povinnému uveřejnění prostřednictvím registru smluv; nikoli k výlučné identifikaci nositelů povinnosti zaslat takové smlouvy k uveřejnění.*

Ujednání stran o konkrétní realizaci této povinnosti je možné, ba žádoucí; optimálně má být pojato již do smlouvy podléhající povinnému uveřejnění.[8] Má však jen soukromoprávní význam (může směřovat např. k zaplacení smluvní pokuty, náhradě škody...); ničeho nemění na sdílení veřejnoprávní povinnosti a odpovědnosti stranami podle § 5 odst. 2 *i.p.* ZoRS.

NÁSLEDKY (NE)SPLNĚNÍ POVINNÉHO UVEŘEJNĚNÍ

Úprava následků (ne)splnění povinného uveřejnění má vzhledem k zásadním dopadům na smluvní praxi oproti zbytku ZoRS odloženou účinnost na 1. 7. 2017 (tj. o jeden rok).

Pro smlouvy uzavřené po tomto datu bude platit, že

- účinnosti nabudou nejdříve dnem uveřejnění (§ 6 odst. 1 ZoRS), s výjimkou kvalifikované události (§ 6 odst. 2 ZoRS),
- nebudou-li uveřejněny ani do tří měsíců ode dne uzavření, platí ex lege za zrušené od samého počátku (§ 7 odst. 1 ZoRS).

Navázání účinnosti smlouvy na její uveřejnění znemožňuje využít ve smlouvách podléhajících ZoRS klauzuli zpětné účinnosti, jíž judikatura obecně připustila (srov. Nejvyšší soud 32 Odo 705/2005, 28 Cdo 3033/2005, 23 Cdo 5457/2014).

Tvrdá sankce zrušení smlouvy od počátku je vyloučena pro blíže vymezené případy, kdy nebyla prostřednictvím registru smluv uveřejněna pouze část smlouvy nebo byla nesprávně vyloučena z uveřejnění metadata z důvodu ochrany obchodního tajemství, dojde-li zároveň k opravě (§ 7 odst. 2 ZoRS).

ZÁVĚR

Zákon o registru smluv jako zcela nová právní úprava rozšiřuje dosavadní veřejnoprávní rámec soukromoprávních i vymezených veřejnoprávních smluv. Na jedné straně slibuje přínos k legalitě a efektivitě nakládání s veřejnými prostředky; na druhé straně zasahuje praxi smluvních vztahů s tzv. veřejným sektorem, přičemž se dotýká všech smluvních stran, nejen osob a orgánů veřejného sektoru vypočtených v § 2 odst. 1 ZoRS.

Podle přijatého znění má ZoRS vstoupit do smluvní praxe ve dvou fázích. V prvé fázi, od 1. 7. 2016, nastupuje povinnost uveřejnění prostřednictvím registru smluv. Ve druhé fázi, od 1. 7. 2017, pak k uvedené povinnosti přistoupí podmínka účinnosti smluv a sankce zpětného zrušení.

Aktuálně připravovaná novelizace ZoRS, jakož i setrvalá diskuse nad zákonem jako celkem mohou do tohoto vývoje vnést podstatné změny; dokud však nezískají podobu platného a účinného znění zákona, je třeba respektovat stávající koncepci, včetně její funkční implementace dotčenou částí smluvní praxe.

---

7 *Metodický návod k aplikaci zákona o registru smluv, jež slouží k základní orientaci v problematice a přináší základní odpovědi na často kladené dotazy.* Ministerstvo vnitra, Odbor eGovernmentu. Verze 1.1., květen 2016 [online] MVCR <http://www.mvcr.cz/soubor/registr-smluv-metodicky-navod-k-aplikaci-zakona-o-registru-smluv-pdf.aspx>.

8 Funkční ujednání může například určit stranu, která zaslání smlouvy provede, druhé straně (ostatním stranám) uložit kontrolu uveřejnění a jeho správnosti (a notifikaci provedené kontroly) a pro případ prodlení strany se zasláním smlouvy k uveřejnění počítat se zasláním jinou stranou.

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

Study in English, Live in Prague!

Philosophy, **P**olitics, **E**conomics (PPE)

prof. Michael Munger

Nový **magisterský program světového formátu** v Praze. Výuka **v angličtině**. **Přednášející z ČR** i předních univerzit **USA** a **Evropy**.

- **prof. Michael Munger**, ředitel PPE programu na Duke University (USA) předseda Mezinárodní akademické rady PPE programu na CEVRO Institutu
- **prof. Peter Boettke**, ředitel „F.A. Hayek Program for Advanced Study in Philosophy, Politics, and Economics“, George Mason University (USA)
- **prof. Josef Šíma**, profesor ekonomie, rektor VŠ CEVRO Institut (ČR)
- **prof. David Schmidtz**, ředitel Freedom Center na University of Arizona (USA)
- **prof. Boudewijn Bouckaert**, bývalý děkan Právnické fakulty na Univerzitě v Gentu (Belgie)

cevroinstitut.cz